

Отворено писмо

До: Народно събрание на Република България

Относно: 10-годишната абсолютна давност за задълженията на физическите лица ще увреди интересите на българските потребители, ще унищожи индустрията, която изкупува проблемни кредити и ще дестабилизира значително банковото кредитиране

Уважаема госпожо Председател на Народното събрание на Република България,

Уважаеми Народни представители,

Уважаеми Членове на комисията по правни въпроси към Народното събрание на Република България,

На 11 ноември 2020 г. Комисията по правни въпроси (Комисията) в българския парламент единодушно прие изменения в Закона за задълженията и договорите, които определят 10-годишна абсолютна давност за задълженията на физическите лица. Като водеща компания в изкупуването на дългове в Европа с дейност в 23 държави и един от големите инвеститори в необслужвани кредити на българския пазар чрез дъщерната ни Агенция за събиране на вземания ЕАД, ние сме дълбоко загрижени от предложените промени, защото те не само ще повлияят негативно на планираните от нас инвестиции в България, но също така, на база моето професионално мнение, ще имат силно негативен ефект върху цялата икономика и финансовата система на страната.

От една страна, темата засяга широк кръг ключови акционери, но независимо от това Комисията е одобрила 10-годишната абсолютна давност за дълговете на физическите лица, без задълбочена оценка на въздействието, което според нас, е задължително в този случай. Подобни промени ще разтърсят цялата икономика и по всяка вероятност ще доведат до съзнателно забавяне на плащанията на всички нива.

От друга страна, независимо от представените позиции на ключови заинтересовани страни, сред които държавни органи (Министерство на правосъдието, Министерство на финансите), международни финансови институции (ЕБВР), най-големите работодателски и бизнес организации (КРИБ, АИКБГ, БТПП), водещи юристи, Асоциацията на банките в България (АББ), Асоциацията на колекторските агенции в България (АКАБГ) и др., които предупредиха, че промените ще повлияят негативно българската икономика и финансова система, Комисията на практика не ги е разгледала, в резултат, на което, предложеният нов закон по никакъв начин не балансира интересите на длъжниците и кредиторите.

Не на последно място прави впечатление, че гласуваният от Комисията проект има ретроспективно действие относно отношенията между кредитори и длъжници, които са

били валидни преди влизане в сила на 10-годишната абсолютна давност за задълженията на физическите лица. Това означава, че ако измененията бъдат приети и приложени в настоящия си вид, новите правила ще се прилагат за всички действащи в момента договори, които са сключвани в миналото. Подобен ход не само че не е в съответствие с добрите практики и съществуващите закони в ЕС, но и най-вероятно ще доведе до блокиране на пазара на необслужвани кредити, тъй като ще намали ликвидността в икономиката и ще затрудни банките при отпускането на нови заеми.

Според нас, ако новият закон бъде приет и влезе в сила в сегашния си вид, промените ще имат силно отрицателно въздействие върху българския финансов сектор, реалната икономика и потребителите. Кредиторите и фирмите ще отчетат значителни загуби, а банките ще поставят допълнителни бариери пред достъпа до кредити и ще намалят кредитирането, което ще ограничи потреблението, инвестициите и икономическия растеж. Освен това, процесът на събиране ще трябва да бъде рязко ускорен, включително съдебното събиране, а възможностите за реструктуриране на дълговете ще бъдат ограничени до минимум. В крайна сметка, тежестта и разходите, свързани с тези изменения на закона, ще бъдат платени от коректните платци, които обслужват задълженията си редовно и в срок и които са мнозинство в обществото. Така 10-годишната абсолютна давност за задълженията на физическите лица ще се обърне срещу самите потребители и ще наруши техните интереси и права.

Опасенията ни са, че в краткосрочен период предложените изменения ще унищожат цялата индустрия за изкупуване на дългове в България, която в крайна сметка е тази, която помага за решаването на проблемите с необслужваните заеми и благодарение на която банките освобождават ресурс за нови кредити. Въвеждането на 10-годишната абсолютна давност за дълговете на физическите лица в този вид ще навреди на дейността на всички компании за събиране на вземания, които са направили големи инвестиции в изкупуване на портфейли с необслужвани кредити на местните банки и небанкови финансови институции. В България от 2014 г. досега, компаниите в сектора, които членуват в АКАБГ, са придобили портфейли с номинална стойност над 6 млрд. лв., като са инвестирали стотици милиони за тази цел.

Компаниите за събиране и изкупуване на дългове играят ключова роля за стабилизиране на финансовата система в Европа след кризата през 2009 г. Те са основният двигател за намаляването на обема на необслужваните кредити. През миналата година просрочените заеми в ЕС спаднаха до най-ниското си ниво през последните десет години, благодарение на усилията на нашата индустрия и сътрудничеството ни с банковия сектор и регулаторите. За последните 5 години до 2019 г. лошите заеми са намалели наполовина – от 1.15 трилиона евро до под 600 милиарда евро. Това се дължи до голяма степен на мерките, предприети от регулаторите и правителствата, в комбинация с усилията и партньорството на банките и компаниите, инвестиращи в изкупуването на дългове.

Елиминирането на сектора за събиране и изкупуване на вземания в България ще застраши стабилността на финансовата система, особено на фона на очакваната вълна от нови необслужвани заеми в резултат на икономическата криза, предизвикана от COVID-19,

и нарастващия дял на лошите кредити – тенденция, която вече засяга банките в цяла Европа. Това ще остави банките и небанковите кредитори в България без партньор в управлението на просрочените си кредити, водейки до ограничаване в кредитирането, а това неизбежно ще засегне всички домакинства и бизнеса и ще намали достъпа до капитал и средства.

Обръщаме се с молба към вас да възобновите диалога с всички ключови заинтересовани страни, включително с инвеститорите, които са членове на АКАБГ. Сигурни сме, че заедно и в диалог, можем да постигнем решение, което да балансира интереса на кредиторите и на длъжниците, като едновременно с това съхрани индустрията, която инвестира в изкупуването на задължения. С този акт ще се гарантира стабилност и ликвидност на българската банкова и финансова система, а постигането на баланс е предпоставка за устойчив и жизнеспособен финансов сектор в България.

С уважение:

Erik J. Johnsen

Ерик Ю. Йонсен
Изпълнителен директор на B2Holding ASA
Осло, Норвегия

**Open letter to the attention of the National Assembly
of the Republic of Bulgaria**

The absolute 10-year limitation for all debt claims is against the interest of Bulgarian consumers, will destroy the industry handling the NPL issues and substantially destabilize continued lending of the banks

**Dear Chairman of the National Assembly of the Republic of Bulgaria,
Dear Members of the National Assembly of the Republic of Bulgaria,
Dear Members of the Committee on Legal Affairs at the National Assembly of the Republic of Bulgaria,**

*Excellency Chairman of the National Assembly,
Honourably Ladies and Gentlemen,
members of the national Assembly,*

On Nov 11th, 2020, the Committee on Legal Affairs (the Committee) at the Bulgarian Parliament unanimously adopted amendments to the Obligations and Contracts Legal Act that set an absolute 10-year limitation period for all debt claims against consumers. As a leading debt purchaser in Europe with operations in 23 countries and a major investor in the Bulgarian non-performing loans (NPL) market through our subsidiary Debt Collection Agency EAD, we are deeply concerned about the approved changes, as they will not only impact our upcoming investments in Bulgaria but will also – in my professional opinion - have a highly negative effect on the whole economy and the financial system of the country.

Firstly, the issue concerns a wide range of key stakeholders but nevertheless the Committee has set an absolute 10-year limitation period for all debt claims against consumers, without a thorough impact assessment, which, in our opinion, is a must in this case - as such amendments would definitely shake the whole economy and in all likelihood lead to consciously delayed payments at all levels.

Secondly, irrespective of the presented positions of key stakeholders, including government bodies (Ministry of Justice, Ministry of Finance), international financial institutions (EBRD), the largest employer and business organizations (CEIB, BICA, BCCI), leading lawyers, The Association of Banks in Bulgaria (ABB), The Association of the Collection Agencies in Bulgaria (ACABG) and others, all of which warned that such changes would negatively impact the Bulgarian economy and financial system, none of the questions and concerns raised and expressed by these institutions were addressed by the Committee, and the proposed new law will not in any way balance the interests of both debtors and creditors.

Thirdly, it makes an impression that the legislative changes proposed by the Committee will retroactively change the legal consequences of relationships between creditors and debtors that were built and existed before the enactment of the absolute 10-year limitation for all debt claims. This means that if the new amendments are passed and implemented in the current form, the new rules will apply to all current debts that are being collected now upon agreements in the past. Such move not only does not correspond with the good practices and existing laws in the EU, but will most likely freeze the current NPL market as well, thus depriving the economy of the necessary liquidity and preventing banks from new lending.

From our point of view, the new amendments, if passed and implemented, will have a significant negative impact on the Bulgarian financial sector and subsequently, the real economy and consumers as well. In this scenario, lenders and businesses will report significant losses. As a result, banks will put additional barriers to the access of loans and lower their appetite for lending which will depress the consumption and investments, thus lowering the economic growth. Additionally, the collection process will need to be strongly accelerated, including the judicial collection, while the opportunities for restructuring debts will be restricted to minimum. At the end of the day, in this way the burden and costs related to these law amendments will be assigned to the citizens who repay their debts regularly and on time, and who dominate the financial landscape. Thus, the absolute 10-year limitation period for all debt claims will really turn against consumers, damaging their interests and rights.

Going forward, the proposed amendments will devastate the entire local debt purchasing industry, handling the issue of non-performing loans and helping to free up banks' resources, enabling them to keep lending. The absolute 10-year limitation for all debt claims will damage the operations of all debt collection companies which have been investing heavily in the NPL portfolios of the local banks and non-bank financial institutions. On a national level, since 2014 debt purchasing companies in Bulgaria, belonging to ACABG, have acquired NPLs with a face value of over BGN 6B, investing hundreds of millions for this purpose.

On a European level, the debt collection and purchasing industry has also played a key role for the stabilization of the financial system after 2009-2009 crisis. It has been the main driver of the process of decreasing the NPLs in Europe. Recently, the non-performing loans throughout the EU have diminished to their lowest level for the last ten years due to the efforts of our industry and our collaboration with the banking sector and regulators. For the last 5 years up to 2019 bad loans have been reduced by half, from €1.15 trillion to less than €600 billion. The reduction can be largely attributed to the measures taken by the regulators and governments, coupled with banks' and debt purchasers' efforts and partnership to enhance NPL management capabilities, clean balance sheets and sell NPLs.

In my opinion, eliminating the debt collection and purchasing sector in Bulgaria will threaten the stability of the financial system, especially in the eye of the expected coming wave of new NPLs due to the COVID-19 economic crisis and the rising level of bad loans, which is a tendency that has already hit banks across Europe. Destruction of the debt purchasing sector will leave banks and non-bank lenders in Bulgaria without a partner in the process of managing overdue receivables, thus enforcing them to limit their new lending which will inevitably affect all the households and businesses and lower the access to capital and funds.

We kindly ask you, to restart the dialogue with all key stakeholders, including the investors that are members of the ACABG. We are sure that together, in a dialogue, we can agree on a solution that will balance the interest of both creditors and borrowers and simultaneously preserve the debt purchasing industry, thus securing the stability and liquidity of the Bulgarian banking and financial system. A balanced decision on this issue is a prerequisite for a sustainable and viable financial sector in Bulgaria.

Erik J. Johnsen
CEO of B2Holding ASA
Oslo, Norway

Част от B2Holding

ПРИЛОЖЕНИЕ

Към отворено писмо до българския парламент от Ерик Йонсен,
Главен изпълнителен директор на B2Holding ASA

Настоящото приложение има за цел да ви информира за дейността и значимостта на Агенция за събиране на вземания ЕАД (АСВ), част от норвежкия B2Holding и една от водещите компании за изкупуване на просрочени задължения в България.

АСВ оперира в България от 10 години и за този период компанията се нареди трайно в топ 3 на най-големите дружества в сектора, които инвестират солиден финансов ресурс в придобиването на необслужвани кредити в банковия сектор и в секторът на небанковото потребителско кредитиране. С дейността си, от една страна, пряко помага на банките и небанковите финансови институции да намалят обема и дела на необслужваните си заеми, чрез което кредиторите директно подобряват ликвидността си и освобождават ресурс за нови заеми за домакинствата и бизнеса, което индиректно подпомага развитието и растежа на икономиката. От друга страна, решава и проблемите на потребителите - хората, които имат затруднения с плащанията по своите кредити и сметки. Чрез дейността на АСВ физическите лица имат възможност да разсрочат своите заеми напред във времето с поносими и съобразени с техните възможности и доходи вноски, което способства те да подобрят финансовото си състояние и да се завърнат обратно на пазара като платежоспособни платци и с чиста кредитна история. Компанията е мостът между кредиторите и кредитополучателите с всички произтичащи от това ползи и предимства за банковата и финансовата система в частност и икономиката като цяло на макро ниво.

Динамичното развитие на АСВ и ползите, които компанията генерира, привлече в България един от големите инвеститори в Европа в изкупуването на необслужвани кредити и просрочени вземания - норвежкия B2Holding. През 2016 г. B2Holding придоби АСВ, което доведе до увеличение на преките инвестиции в България, разрастване на дейността на дружеството и на възможностите и капацитета да изкупува необслужвани кредити. След присъединяването към групата на B2Holding за 4 години АСВ придоби задължения с номинална стойност над 1.4 млрд. лева, а освободеният чрез тези инвестиции ресурс за кредитиране във финансовия сектор се изчислява в пъти повече, ако се пресметне мултипликационния ефект. През изминалите няколко години АСВ и B2Holding бяха сред ключовите участници на

Част от B2Holding

пазара, които допринесоха за стабилното намаляване на дела на необслужваните кредити в банковата система в България и Европа, което е видимо от всички статистики и данни.

В разгара на една от най-големите икономически кризи в света след Втората световна война насам заради COVID-19, всички експерти и институции очакват през следващата година нова голяма вълна от необслужвани кредити, което предопределя голямото значение и жизненоважна роля на компаниите в сектора, в частност на АСВ и B2Holding.

Нещо повече, в условията на безпрецедентна икономическа криза, в която мнозина губят своите работни места, АСВ успява да съхрани заетостта в компанията, като към момента осигуряваме работа на 230 служители. Компанията е прозрачен и отговорен работодател и партньор на бизнеса и потребителите, прилагайки в своята дейност добри и етични практики.

Дата: 18.11.2020г.

Гр. София